

FM: Augošais ārējais pieprasījums nodrošina spēcīgu eksporta pieaugumu šogad

Publicēts: 31.01.2018.

Augošais ārējais pieprasījums, ko nosaka uzlabojumi pasaules, īpaši Eiropas Savienības ekonomikā, turpina atspoguļoties Latvijas ārējās tirdzniecības datos. Pēc straujas eksporta izaugsmes maijā, Latvijas preču eksporta vērtība šā gada jūnijā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūniju uzrādīja vēl spēcīgāku pieaugumu, sasniedzot 12,2%. Tādējādi 2017. gada pirmajā pusgadā kopā preču eksports palielinājās par 10,3%.

Jūnijā eksporta izaugsmes pamatā bija vairāku preču kategoriju eksporta vērtības pieaugums. Metāli un to izstrādājumi ar eksporta izaugsmi 41,7% apmērā nodrošināja lielāko devumu kopējā preču eksporta pieaugumā šā gada jūnijā. Īpaši strauji palielinājās dzelzs un tērauda eksporta apjomi - par 2,1 reizi, ko ietekmēja šo preču straujais kāpums arī importa pusē.

Gandrīz tikpat lielu devumu eksporta kopējā izaugsmē jūnijā sniedza lauksaimniecības un pārtikas preču eksporta pieaugums. Šīs preču kategorijas eksporta vērtība šā gada jūnijā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 25,7%. Pieaugumu lielā mērā nodrošināja alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu eksporta kāpums par 38,5%, par ko liecina šogad vērojama dzērienu ražošanas apjoma kāpums Latvijā. Vērtības ziņā lielākie alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu eksporta pieaugumi tika fiksēti uz Krieviju (par 7,9 milj. eiro jeb par 45,7%), uz kuru tiek eksportēta vairāk nekā puse no kopējā dzērienu eksporta, kā arī Nīderlandi, Poliju un Ukrainu. Jāatzīmē, ka ļoti straujš pieaugums reģistrēts dzērienu importa datos – šā gada jūnijā, salīdzinājumā ar attiecīgo mēnesi gadu iepriekš, dzērienu importa vērtība pieauga par 88,3%. Tāpat, no pārtikas un lauksaimniecības precēm strauju izaugsmi uzrādīja arī zivju un vēžveidīgo, kā arī piena un to izstrādājumu eksports – par 54,7% un 30,8% attiecīgi.

Koksnes un koka izstrādājumu eksporta vērtība šā gada jūnijā pieauga par 5,0%. Uz Apvienoto Karalisti šīs produkcijas eksports turpināja sarukt, gada griezumā uzrādot 10,0% kritumu. Savukārt koksnes un tās izstrādājumu eksporta vērtība palielinājās uz Zviedriju, Dāniju, Vāciju u.c. valstīm, tādējādi kompensējot kritumu uz Apvienoto Karalisti.

Labu eksporta vērtības izaugsmi uzrādīja arī ķīmiskās rūpniecības ražojumu eksports, 2017. gada jūnijā šīs kategorijas produkcijas eksportam gada griezumā palielinoties par 11,1%. Šo pieaugumu pamatā noteica farmaceitisko produktu eksporta kāpums par 13,3%. Pieaugumu uzrādīja arī mehānismu un ierīču eksportētā vērtība (+13,7%), atspoguļojot Latvijas mašīnbūves nozares izlaides straujos izaugsmes tempus šogad un ekonomiskās aktivitātes pieaugumu Latvijas lielākajās tirdzniecības partnervalstīs. Tajā pašā laikā jāatzīmē reeksporta nozīme šo abu preču kategorijas eksporta pieaugumā.

Savukārt eksporta vērtības kritumi šā gada jūnijā salīdzinājumā ar pērnā gada jūniju tika fiksēti minerālproduktu un satiksmes līdzekļu eksportā par attiecīgi 8,9% un 8,2%. Jāatzīmē, ka šo preču kategoriju ārējās tirdzniecības dinamika ir cieši saistīta ar importu, un tādēļ tā neatspoguļo vietējo ražotāju eksporta rezultātus.

Preču importa dati par šā gada jūniju uzrāda straujāko importa vērtības kāpumu kopš 2012. gada janvāra. Salīdzinot ar iepriekšējā gada jūniju, Latvijas preču imports palielinājās par 25,1%, sasniedzot vēsturiski augstāko mēneša preču importa vērtību – 1,230 miljardus eiro. Šādu pieaugumu nodrošināja nozīmīgs alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu, metālu un to izstrādājumu, elektroierīču un elektroiekārtu, minerālproduktu importa kāpums. Tāpat, nozīmīga ir preču, kas nav norādītas komerciālu iemeslu dēļ, importa vērtība, norādot uz augstu investīciju pieaugumu šā gada otrajā ceturksnī.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-augosais-arejais-pieprasijums-nodrosina-specigu-eksporta-pieaugumu-sogad>